

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

FUROR GERMANICUS.

*Los muertos que vos matais...
...Vos donan bons mals de cap!*

QUI NO VOL SELLA...

ixís com la restauració va ser essencialment canovista, desde 'l principi de la regència se va convenir en que aques'a havia de ser essencialment sagastina.

¿Va indicarho 'l país per medi de alguna manifestació exterior, digne de apreciarse?

Nó, de cap manera.

Lo país ja fa temps qu' es com un rellotje parat. Al final de la gloriosa revolució de Setembre se li va acabar la corda, lo pendul va deixar de bellugarse y las minuterías no s' han mogut més desde alashoras. Algú preten que s' han encallat á tres quarts de quinze y que no hi ha forsa humana que de aquí las tregui.

Suposan altres, en cambi, que 'l rellotje t' despertador y que 'l día que algú vulgui... Pero no 'ns emboliquém y torném á lo que deyam.

Cada vegada qu' en Sagasta puja al candelero, fa gala de possehir un gran caudal de ideas y projectes per fer la salvació del país y assegurar lo predominio de la llibertat.

Pero puja, y tot aquell farsell de cosas excelents se 'l coloca sota 'l cuixí, s' hi adorm á sobre y no se 'n recorda més.

Si alguna vegada 's desperta, no es may per cumplir la més mínima de aquellas promesas, ab las quals invocava la necessitat de adquirir lo poder.

Es més: ell p'el seu gust no 's despertaria may. Son las disputas dels seus amichs los que 'l desvetllan, perque ja es sapigut: taula de fusionistas, baralla segura.

Hi están tan estrets, y s' engreixan tan depressa, que á lo millor l' un fa nosa á l' altre, y com que als crits dels que 's troban molestats, s' hi agregan los dels molts que, cansantse d' estar drets, reclaman puesto, á cada punt s' arma una saragata de cent mil diables.

Llavors es quan D. Práxedes se desperta, y amanyagant á l' un y deslissant en l' orella del altre una promesa halagadora; ara tapant ab un bon tall la boca que més crida, ara fent somiar truytas al infelís que no té res al plat, al últim logra calmarlos... y se 'n torna á dormir, fins que una nova escridassada reclama novament la seva intervenció.

Resum de la política sagastina:

P'el jefe un bon lliit; p'els seus amichs una bona taula. En quan als principis del partit—com que son principis que no 's menjan—tothom los olvida.

Sagasta venia obligat á plantejar lo matrimoni civil. Al conferirli 'l poder, á la mort de D. Alfonso XII, lo plantejament de aquesta reforma, era un dels seus compromisos. Y no obstant, lo tal matrimoni civil, gracias á una transacció ab lo clero, ha quedat reduhit á la presència de un funcionari públich en la ceremonia religiosa del matrimoni, lo qual, lluny de ser un alivi, será una nova carga p'els contrayents.

Sagasta tenia 'l compromís d' establir lo Jurat. Y 'l jurat dels sagastins l' acceptan hasta 'ls conservadors que ja es tot lo que pot dirse en contra seva.

Sagasta anunciava l' introducció de grans economies en lo pressupost ds gastos, y las economías efectuadas se reduheixen á suprimir unas quantas dotzenas de infelissos temporers que ab lo que guanyavan, á penas podian viure. Dels abismes del mar de la bancarrota se 'n treuen alguns xanguets y peixos sense sanch y s' hi deixan, en cambi, tots los tiburons. Aixís del pressupost del clero no se 'n rebaixa un céntim... perque 'l Papa s' enfadaria. ¿Qui havia de dir may que 'ls successors de aquells progressistas, que ab sols tocar l' himne de Riego feyan vestir als capellans d' homes, acabarian per caure prosternats als peus de un Papa que transigeix ab tothom, menys ab nosaltres!

Sagasta, finalment, havia promès lo sufragi universal, y....

Pero aquest punt mereix capítul apart.

Lo sufragi universal, legítim ó sofisticat, es inútil esparlo.

Avuy l' atenció del govern de 'n Sagasta está completament absorbida per las reformas militars, precisament l' únich que no havia promès.

Lo general Cassola va férlas'hi aceptar, y ell las va admetre sense comprendre la trascendencia de las mateixas, y avuy se troba en una situació tal, que no hi ha per hont agafarla.

¿Planteja las reformas? Mal.

¿Deixa de plantejarlas? Pitjor.

Hi ha qui las defensa; no falta qui las abomina. Tocar aquest punt en un ó altre sentit equival á crear disgus-

tos, disenssions llargas, tal vegada desprendiments importants. Ferlas ó no ferlas no es qüestió de vida ó mort; al contrari: es qüestió de mort segura.

Ni con ellas ni sin ellas
tienen sus penas remedio;
porque con ellas se muere
y sin ellas ya está muerto.

A Sagasta que tan hermosas ocasiones ha deixat perdre per erigir sobre sólidas bases lo sistema liberal, ha de aplicárseli aquell refrán catalá tan conegut:

«Qui no vol sella, Déu li dona bast.»
Ell no ha volgut lo sufragi universal que havia de salvarlo, y la fatalitat venjadora li ha tirat entre cap y coll las reformas militars que l' han de perdre.

P. K.

BARCELONA.

SONET.

Al veure sos carrers d' altas casassas
y 'ls antichs carrerons refets á trossos.
la Rambla ab sas rengleras d' arbres grossos
y al port desembocant amplas cloacassas:

en lloch de certs convents grandiosas plassas
que ocupan de terren moltos de cossos,
y en compte de murallas y llarchs fossos
l' Ensanche ab edificis de grans trassas;

l' hotel nou del passeig de las palmeras,
y á més l' exposició ab tantas goteras
que no més al pensarhi un s' esborrona,

tinch que dir contemplantne semblants obras:
no es la ciutat dels comtes Barcelona,
sinó la dels paletas y 'ls manobras.

ALEJANDRO ROSSELL.

UN HOME INDIGNAT.

Hi ha en la ciutat de Manresa un *impressor sumament impresionable*. Lo Sr. Miralda—que aixís s' anomena—fa gala de republicá, y que deu serho quan no per altra cosa, per agrahiment, m' ho demostra 'l fet de haverlo ajudat á posar la imprenta de que avuy disposa, 'ls republicans manresans y principalment—sinó estich equivocat—los republicans possibilistas.

Lo Sr. Miralda, durant molt temps, ha imprés en lo seu establiment, á més de *La Montaña*, que no sempre ha sigut exclusivament federal, encare qu' en los seus últims temps vaja ferse 'n, *El eco possibilista*, periódich francament castelari, com son títul clarament indíca.

¿Donchs cóm s' explican vostés que 'l Sr. Miralda, apenas va veure 'l número extraordinari de la CAMPANA, destinat á commemorar lo vigéssim aniversari de la gloriosa Revolució de Setembre, vaja enviar un telégrama al *Diluvio*, protestant *indignat* (!) pero no *sorprés* (!!) de qu' en la lámina *Los hereus de la Revolució*, coloquessim en siti de preferencia al renegat (!!!) Castelar, deixant en llech secundari al conseqüent Zorrilla y al honradíssim Pi y Margall?

¿Han vist may un crim més horrendo que 'l que vam cometre?

Si 'l Sr. Miralda, ó 'l ciutadá Miralda, ó en Miralda á secas sapigués de llegir, ó fos capás d' entendre lo que diu un escrit, hauria vist sens dupte en lo mateix número y ab igual títul de *Los hereus de la Revolució*, una carta de Ruiz Zorrilla en primer lloch, un article de Pi y Margall á continuació y un treball de Castelar, en últim terme, ab lo qual tal vegada s' haurian calmat aquellas susceptibilitats, no de home polítich sinó de *zulu* que 'l van moure á redactar un telégrama tan intempestiu, ficantse allá ahont no 'l demanavan, que després de tot, LA CAMPANA DE GRACIA es ben nostra, y res té que veure ab ella 'l Sr. Miralda, ó 'l ciutadá Miralda ó en Miralda á secas.

¿Que hauria dit lo Sr. Miralda si quan ell imprimia *El Eco possibilista* 'ls dissaptes, ó siga un día avants que *La Montaña*, li haguessen anat ab que donava preferencia al órgano del regent Castelar sobre l' órgano del honradíssim Pi y Margall? Jo crech que 'l ciutadá Miralda, al qui li hagués sortit ab tals cansons l' hauria enjagat á fregar.

Donchs vegi, nosaltres casi estém tentats á fer lo mateix. Pero nó, que alguna diferencia hi ha de haver entre nosaltres y aquell *impressor tan impresionable*.

Constili al ciutadá Miralda, que ja per evitar disgustos com lo qu' ell ha intentat donarnos, varém probar d' estampar los tres retratos aludits en un mateix siti del periódich, es dir, l' un sobre de l' altra... ¿y sablo que va resultar? Un pegat de tinta, un pastitxo, un gargot. Lo mateix ciutadá Miralda, que b' ó malament exerceix l' ofici d' *impressor*, s' hauria rigut de nosaltres y 'ns hauria tatxat de bunyolers.

¿Quín recurs, donchs nos quedava més que imprimirlos, en la forma en que varem ferho, es dir l' un á sobre y 'ls dos restants á sota, com 'ho exigia la compaginació del número? Pero aixís y tot, tingui en compte una cosa 'l ciutadá Miralda y es que 'l puesto que cada un ocupa varem ferlo á palletas, y si la sort va favorir á n' en Castelar, amigo, no hi tenim cap culpa.

Y ara crech que 'l ciutadá Miralda, aixís com al redactar lo telégrama estava indignat: pero no sorprés, quan sapiga aixó de las palletas, farà l' oració per passiva: comensará á estar sorprés y deixarà d' estar indignat.

P. DEL O.

A veritat sempre sura. Y que hasta 'ls conservadors han de fer justicia á la República francesa, ho demostren las següents ratllas que traduhim de *La Epoca* de Madrit:

«Per haverse ausentat un breu espay de temps de la seva residencia lo general Boulanger, al objecte de treballar la seva candidatura de diputat, la República francesa 'l va sometre á un concell de guerra, donantlo de baixa en l' Estat major.

»En cambi hi ha á Espanya generals que parlan públicament contra 'l govern constitutit, y no sols no son objecte de una mida severa, sinó que, p'el contrari, se conferencia ab ells, se transigeix ab las sevas imposicions y hasta se 'ls ofereix un lloch perque per si mateixos pugan realisar 'ls seus plans.»

Comparin ara lo que va de una República que té 'l seu origen en lo vot lliure del país y deu lo seu sosteniment á l' opinió pública, á una monarquia alsada á Sagunto per la forsa de las bayonetas y sostinguda... Déu y 'ls que fan las eleccions aquí á Espanya, saben cóm. Comparin y admirin la vitalitat de las nacions republicanas.

Ha cridat molt l' atenció que á l' arribada de la familia real á Madrit no hi assistís cap conservador.

Com que la familia real va arribar molt dematí, s' explica la ausencia dels canovistas.

Los infelissos, densá que no menjan, se llevan més tart.

Dias endarrera va ser portat á la presó de Madrit un redactor de *La República*, lligat colze ab colze, ab un homicida confés y convicte de homicidi.

No es aixó lo sensible, ni lo anómalo. Apelo al temps, per ferlos veure com l' homicida surt de la prosó perfectament indultat, deixanthi al pobre periodista consumint la totalitat de la pena.

De més verdas se 'n maduran.

Y de més maduras se 'n menjan.

Ja podém viure tranquils.

Lo rey del As d' oros acaba de fer declaracions que no careixen de importancia.

Mentres la reyna regent ocupi 'l trono, ell estará tranquil, sense crearli la més mínima dificultat.

Pero ¡ay de nosaltres, lo día que á Espanya 's proclami la República!

Llavors desempallegantse dels brassos de las húngaras, compareixerá armat de punta en blanch y resolt á fer estragos, com l' altra vegada.

Aquí tenen pintat á aquest tanoca... que no mereix ni siquiera 'l títul d' home, ja que tan voluntariament, tan instintivament se presta á desempenyar las funcions de gos de presa.

Pero ja cal que 's prepari, que si un día se li romp la cadena de las llangonissas ab que avuy per avuy lo tenen lligat, aquí 'l reberém com se mereix.

¿Per qui, sinó p'els gossos rabiosos, s' han fet las bolas d' estrignina?

P'el dia 9 del actual á las 10 del dematí está senyalada en l' Audiencia de Manresa, la vista en judici oral, de la causa que sobre suposadas injurias al arcalde de aquella ciutat s' está seguint al nostre amich D. Joan Guilleumas, autor de un article publicat en *El eco possibilista* del dia 5 de juny del any passat.

Defensará al Sr. Guilleumas, lo jove advocat D. Manuel González Vilar.

Lo procés té per punt de partida escándols electorals de gran tamanyo que 'l Sr. Guilleumas vá denunciar ab gran energia.

Per lo qual, preguntan los manresans y no 'ls falta la rahó:

—¿Qui, á drete lley ha de sentarse en la banqueta dels acusats: lo periodista que vá denunciarlos, ó l' arcalde que 'ls vá cometre?

La publicació de las memorias de Frederich III han tret de quici á n' en Bismarck.

Y la veritat es que de aquell document se deduix que no es tan fiero 'l lleó, com acostuman pintarlo.

Ab lo qual s' ha patentisat ademés que 'ls que deyan que Frederich III y Bismarck no lligavan, estaban en lo cert.

Vegin sinó com ara, tres mesos després de la seva mort, ha sortit lo difunt emperador á estirarli las camas y á no deixarlo dormir.

A pesar de que la mare del actual emperador Guillem

es inglesa, y tal vegada per lo mateix, aquest personalje està a matar ab Inglaterra.

Fa algun temps que haventse fet casualment un tall a la mà, deya l' emperador Guillelm:

«No importa, quanta més sanch inglesa perdi, millor!» Seguint aquest sistema, l' millor dia, l' emperador Guillelm se clava un tiro al mitj del cor, s' escola y fá la pau ab los inglesos.

Una frase de 'n Gamazo: «Farém l' oposició a tot govern que gastí més de lo que recaudi».

Una frase més. Si Espanya pogués alimentarse de frases ¡qué n' estaria de grassa!

CARTAS DE FORA.—Un capellá de Blanes, conegut allí per Mossén Paraygua, notable pèl seu nás colossal y per portarlo sempre plé de gom de rapé, va emprendres la construcció de una capella y a tots ó a la major part dels operaris que hi treballavan, després de ferlos esperar molt temps a cobrar los seus respectius comptes, los escatimava cinch ó sis drets. Un dels inglesos, disconforme ab aquesta práctica tan poch católica, no deixava de importunar-lo, fins qu' empípat Mossén Paraygua, aná a buscar los quartos y al donárlis hi exclamá.—«Mal profit vos fassan», tancant la porta de una revolada.

Y ara sembla que l' acreeador, perque no li fassan malt profit, lo qu' es de aquells diners no se 'n farà dir cap missa.

A la Seo de Urgell s' ha montat un teatro en las casas Consistorials. Y vels'hi aquí que 'ls capellans li han dirigit la proa, com ho fan sempre que 's tracta de una empresa civilisadora Primer, un ofici del bisbe, reclamant la suspensió de las obras, al qual contestá l' Ajuntament ab un «no hi ha lloch» com una casa. Després una campanya desde la trona, amenassant ab no sè quinas penas als que assisteixin a las funcions. «T tot aixó, per qué? Perque sota del teatro hi ha una capella. Pero entre mitj de la capella—propietat del Ajuntament—y 'l teatro hi ha un sostre, y sobre aquell sostre, avants de haverhi teatro, s' hi havíen donat hasta balls de máscaras, sense que 'l clero digués una paraula. «A qué vè donchs, queixarse perque avuy se tracta de donarhi funcions dramáticas? A la capella s' hi entra de franch; al teatro s' hi entrará pagant ¡es qué ni aixís se veu prou capás lo clero de sostenir la competencia? Llavors si tal es l' ofici del públich, als capellans los queda sempre un recurs: penjar los hàbits a la figura y posarse a fer comedias.

Lo día 3 del actual, al conduhir un cadáver al cementiri de Sans, los del enterro trobaren las portas tancadas Poch després arribá allí un altre enterro y li succehí lo mateix. Resultat: una hora y mitja d' espera, fins que al Sr. Sepulturero li doná la gana de compareixer.

No es aquesta la primera vegada que ocorreix aquest fet en aquella població. Alguns cops hi ha hagut necessitat de assaltar la reixa del cementiri y obrir desde dintre per donar pas als cadàvers.

Lo sepulturero cobra un duro diari per cumplir tan malament los debers del seu càrrech.

¡Tenir que fer antesala hasta en lo cementiri!... Es lo que hi havia que veure en aquesta terra de las extranyesas.

LA GRAN CABALGATA.

AN mateix es cosa feta. Diu que la gran cabalgata sortirá un día d' aquestos, representant las cinch parts del món...

—¡Bo! ¡ja s' ha deixat encerrar? Aixó de las cinch parts del món son veus subversivas que fan corre quatre mal intencionats, pera desacreditar lo nostre ajuntament... —Es dir que aixó que contan...

—Tot son falornias. Los que ho diuhen de bona fé, saben lo vent y no saben lo torrent.

—Donchs, expliquis. ¿Que sab qué hi ha de cert vosté?

—Y tal! En dos paraulas lo poso al corrent de tot lo tinglado. La cabalgata representarà Espanya, fixishi bè, Espanya en las cinch parts del món.

—¡Ah! Ja es lo que diuhen casi bè.

—Sí; casi bè... sinó qu' es tot al revés. Lo primer carro serà Espanya en Europa. Espanya estarà ajeguda sobre 'l carruatje, y al voltant de ella hi haurá las demès nacions; la una xuclantli 'ls quartos, l' altra sentli beure alcohol envenenat. l' altra amenassantla si no fa lo qu' ella vol, l' altra... en fi, qui més qui menos, procurant totas explotarla de la millor manera possible.

—Y 'l segon carro?

—Significará Espanya al Assia. Lo poble espanyol estarà representat per un grupo de xinos, per indicar que aquí 'ns enganyan com si ho fossim. ¿Comprén l' idea?

—Sí, senyor.

—Carro tercer: Espanya al Africa. En lo lloch preferent hi haurá aquell lema de: *El Africa empieza en los Pirineos*. Després s' hi veurán varios mestres d' estudi morts de gana, y uns quants toreros y polítichs menjantse un contribuyent; lo qual formarà un quadro africá que semblará de veras.

—Endavant: lo quart carro: ¿qué serà?

—Espanya a América. En aquest carro hi anirá una taronja de tamanyo colossal, y sobre d' ella un quants empleats apretantli ab los peus perque 'n surti hasta l' última gota de such. Davant de la taronja hi haurá aquest lletrero: *La isla de Cuba, presa del natural*.

—¡No es mala ocurrencia! Y veyám, ¿qué serà lo carro últim?

—Espanya a la Oceania. L' assumpto de la alegoría d' aquest carro es molt senzill. No s' hi veurá altra cosa que set ó vuyt isletas ab la bandera espanyola, y als dos costats una colla d' alemanys ficantse islas y banderas a la bufuxca.

—¡Bravíssim! Gracias per las noticias. Me 'n vaig a escamparlas. Passiho bè.

—Abur. Y si veu en Boulanger, que diu que corra per aquí, dónguili expressions de part mèva.

A. MARCH.

PERO.....

En Martos ja es un gran home, ja es un patrici formal que vol que la democracia pugui governar l' Estat. Ja troba qu' es un absurdo que vajan passant los anys, sense que 'ls nostres desitjos adelantin un sol pas. Ja 'n té de ganas d' alsarse y posarse a treballar per desbancá al senyor Práxedes; pero... 'l mal es que no ho fa.

Lo reformador Cássola es un general dels bons, que vol arreglar l' exércit deixantlo 'l mateix que nou. Ell prou remou mar y terra buscant pros: é its per tot, y jurant que 'ls seus projectes portarán aixó y alló. Se coneix per la insistencia ab que busca amichs y vots, que aquest general vol algo; pero... ningú sab qué vol.

Qu' en Sagasta es molt simpátich, ningú may ho ha contradit; sab tan de governá Espanya, que avuy tothom viu fells. De nissaga progressista, ha mamat desde petit las ideas generosas de l' época en que vivim. Sab cantar l' himne de Riego, té dos retratos de 'n Prim y es un liberal de veras; pero... ho olvida sovint.

¿Y 'l senyor Montero Ríos? ¡quin altra capacitat! Es un advocat insigne y un demócrata pur sang. Modest, laboriós, amable, fa lo que 's diu l' art pèl art. sense pensá en altra cosa que en l' interés general. Quan ell parla es admirable: la gent s' atura a son pas per sentir quan enrahona; pero... ningú 'n fa cabal.

L' ilustre López Domínguez sí qu' es un home de pes, capás, si un día s' enfada, de menjarse 'l món enter. Mirinsel; la seva cara demostra ben clarament que allí dins hi ha ideas grossas, que aquest home té un secret. Cada día fa avisarnos que visquem confiats en ell, cada día vol fer cosas; pero... al últim may fa res.

¡En Puigcerver! Bon ministre: l' hisenda en las sévas mans prospera ab tanta llestesa que arriba a fer quedar blau. L' home prepara lleys novas, inventa admirables plans, cobra, paga, estira, afluixa, fomenta tots los traballs. Aixó que fa, segons sembla, es ab lo fi capital de que 'l poble pugui viure; pero... 'l poble 's mor' de fam.

C. GUMÁ.

DESDE TARRASSA.

CONTINÜAN en aquesta ciutat experimentant algunas familias honradas los efectos desastrosos del caciquismo. Coneixen ja 'ls lectors de LA CAMPANA 'ls antecedents que donaren lloch a la presó de 10 teixidors: primer una huelga; terminada aquesta, un petardo, y a consecuencia de aquest la detenció dels que més s' havíen significat en la primera, com si existís per part de algú un desitj manifest de revenjarse. A continuació las influencias del caciquismo, moventse descaradament; un cambi de jutje y las molestias, angustias y martiris de la presó preventiva contra aquells infelissos, a qui tothom té per innocents, y que no obstant fa prop de cinch mesos que sofreixen, sense veure un terme a las sévas penas.

Sols un dels presos ha sigut excarcelat. Aquest treballava a Valls ahont havia trobat feyna pèl sosteniment de sa familia; més com la desgracia 'l perseguí, al poch temps se posá malalt. Lo metje que l' assistia, declará que li havia fet dos visitas avants de la explosió; pero aquestas declaraciones no li valgueren, hasta passats quatre mesos y mitj

en que se li doná la llibertat, trobantse avuy sense feyna després de tan temps d' estar tancat com un criminal.

En quan a la causa, fou retornada per la Sala, ordenant la práctica de novas diligencias, que comensaren lo día 12 del passat setembre, fent sortir als presos acompanyats del agutzil y l' escarceller y fentlos passar per davant de la casa ahont vá explotar lo petardo, ab lo qual tot Tarrassa ha tingut ocasió de veure la ignocencia marcada en lo semblant de aquells infelissos.

Las simpatias que la ciutat sent per ells vá creixent de día en día. L' últim dissapte se doná un ball corejat y un concert en lo cassino del Comers, per las tres societats corals de la població y l' orquesta dels Trullassos, haventse destinat los beneficis a favor de las familias dels teixidors presos. No contents ab aixó, 's passá una safata entre 'ls concurrents, qu' eran numerosíssims, figuranhi casi totas las familias dels socis de aquell centre de recreo, y 's reculliren 180 pessetas, que foren destinadas al mateix objecte. Si probas se necessitessin dels sentiments de la població en pró de aquellas victimas del caciquismo, bastaría de sobras aquest fet, considerant ademés que 'l Casino del Comers, lo més numerós de Tarrassa, es una societat completament agena a la política.

Y mentres aixó succeeix per una part, s' ha donat lo cas de ser despatxat de la fábrica ó castell feudal dels senyors Sala germans—qu' es ahont ocorregué 'l fet del petardo—algun treballador pèl delictu de haverse fet esborrar de l' anomenada *caixa dels morts*, imposició que no tothom está disposat a suportar, y que 'ls fabricants no tenen cap dret a establir com obligatoria, si han de respectar la independencia dels seus obrers, quan aquestos, cumplint los seus debers, adquireixen la facultat de disposar integrament del salari que guanyan ab lo seu suor.

Tots aquestes fets y altres que 'ns callém per avuy, han establert en aquella fins ara morigerada y pacífica població, una tirantés y un disgust, que algun día poden donar lloch a funestas consequencias.

F.

ESD' ara a la iglesia de la Ciutadela que forma part de la Exposició hi dirán missa cada día de precepte.

Missa... ¿de requiem? Perque 'l credit de Barcelona, si a aquestas horas no es mort, está fent los darrers badalls.

Lo seu executor testamentari, D. Francisco de Paula, ha trobat una nova manera de pagar als in-

glesos.

Ab missas.

En Pep Calsas, qu' es com si diguessen, lo francès Calino traduht al catalá, deya l' altre dia:

—Com més temps passa, més partidari soch de las reformas militars. O sinó vegin lo que diuhen los periódichs...

—¿Qué diuhen?

—Que aquesta nit las tropas han dormit sobre las armas. Figurinse si 'n deuen estar de cruixits, ¡pobres soldats! Es precis, donchs, que acabi aquest abús y que 'ls sorges dormin com las personas, no sobre las armas, sinó sobre las márfegas.

Próximament arribará en Martos.

Y 'ls seus amichs y admiradors pensan acompanyarlo a Montserrat.

Casat de nou ab la monarquia, cumplirá D. Cristino aquella máxima catalana:

«No pot esser ben casat—qui no puja a Montserrat.»

Y allí es fácil que se 'l quedin.

Jo desd' ara ja me 'l veig ab la cara tan rodona y vestit d' escolanet.

Un quadret de género, enmatllevat a un periódich de París:

«Alejandro III, emperador de Russia, es un pescador apassionat. A Finlandia, no molt lluny de la catarata de Imatra ha manat construir una caseta senzillísima que no té més que tres habitacions: dos arcobas per la czarina y ell; y una altra pèl seu fill.

»Allí es hont lo czar pesca 'l salmó. La emperatris desempenya las funcions de cuynera, y algunas vegadas lo mateix czar va a buscar aygua, quan fa falta a la cuyna.»

¡Oh grandesas humanas! ¡Qui podía imaginarse, que a tot un emperador de Russia, poguessen dirli 'ls xicotets de aquell poblé.—«¡Tan gran y va a la font!...»

Oh y lo més sensible es que 'l dia menos pensat, qual-sevol ganapia nihilista por trencarli 'ls cantis.

Los que se 'n van y 'ls que venen.

Se 'n ha anat lo domador Redembach, ab los seus lleons.

En cambi ha de arribar de un día al altre, lo general López Domínguez, que també porta un lleó.

En Leon y Llerena.

Ha declarat en Romero Robledo qu' antes s' unirá ab

TEMPORAL DESFET.

Trobantse en mitj del ciclò
lo marino brega y brega...
no sab per quins mars navega
y se li trenca 'l timó.

en Sagasta que ab en Cánovas, per lo mateix que considera als conservadors allunyats del poder durant molt temps.

En Romero Robledo me fá l'efecte de una mosca. Vola, vola, y no sab sobre quina cassola tirarse.

Gracias á la inercia del govern, s'ha retirat lo local que Espanya tenia senyalat en la próxima Exposició de Paris.

¡Quina vergonya!

Pero no desconfiem encare. Un petit armariet, un recó insignificant bastará perque Espanya puga figurar dignament en aquell universal concurs.

Pel cas, bastará que hi enviem, un exemplar de las reformas militars del general Cassola, y uns quants pels del-tupé del Sr. Sagasta.

Se desmenteix que D. Carlos haja facilitat déu mil duros pera ajudar als gastos de la publicació del *Correo español*.

Lo que si sembla veritat es que al principi tenia intenció de afluir aquesta suma; pero després va repensarse, escrivint al Sr. Llauder, una carta en que li deya:

«Lluïset, arréglat com pugas. De alló dels déu mil duros no hi ha res. Hi reflexionat molt, y á tú ja puch participarte 'l resultat de las mévas reflexions. Després de molt meditar, he vist que ab déu mil duros ja 'n tinch per déu mil húngaras. Per lo tan, pósat al meu puesto... no 't desconsolis... y fés com jo, ¡sigas home!»

Del *Diari de Barcelona*:

«El general O'Ryan es un hombre dulce y bueno.»
¿Dulce y bueno?... Diguin que aixó més que un general es un carmetlo.

Ara m'explico perquè va gastantse tan depressa.

Lo general Cassola, confessantse ab en Castelar:

«Si las reformas no son planteadas prompte, los que s'hi oposin serán responsables de la inmensa catástrofe que se 'ns ne ve al damunt.»

Y á propòsit del general Cassola.

He sentit á contar que quan va visitar Barcelona en companyia de la reyna regent, al entrar per primera vegada en lo Teatro del Liceo, volgué fer una gracia madrilenya, arrufant lo nas y dihent:

—Magnífico teatro; pero huele á bacalao.

En cambi á molts concurrents al Gran Teatro, quan entrava 'l general Cassola, va semblarlos sentir cert tuf á ranxo de sigrons.

Y encare aixó es lo de menos.

De fixo que si avuy tornava, tan es lo que s'ha embrancat ab las ditxosas reformas militars qu'escamparia per tot arreu una gran farum de *tunyina*.

Lo Bisbe de Vitoria ha pronunciat un sermó davant de la reyna regent:

«Déu, va dir, creá primer lo cel ab lo propòsit de que fós pels àngels; pero alguns d'aquests varen rebelarse contra 'l seu inmens poder, y varen ser llansats als antres del infern.»

En aquest punt del sermó, va tirar lo cap endarrera y li va caure la mitra.

¡Ditxosa nació la nostra!

Ditxosa, si, perque si tenim toreros que semblan bisbes, en cambi tenim bisbes ab todas las trassas de torero, fins al extrém, de qu' en los brindis escupen la mitra, ab la mateixa sandunga ab que 'ls primers espasas escupen la montera.

Un cantar de actualitat.

Per congressos Barcelona,
per cassussa 'l Gran Hotel,
per grans dejunis en Succí
per grans techs, Rius y Taulet.

PARTES TELEGRÁFICHS.

Madrid, 5.

Lo govern casi bè cau y si cau anirà á terra: diu que ha perturbat la pau lo ministre de la Guerra.

Berlin, 5.

En Bismarck, que fa algun temps estava en las sévas glorias, s'ha vist ferit en l'orgull per unas certas memorias. Y es tan lo qu' está empimpat, que crida y fa contorsions y está resolt á no admetre ni memorias... ni expressions.

Roma, 5.

Lo rey Humbert está bó; pero passa algun tropell, iús y vaja ¡Déu los quart d' estar may tan bons com ell!

XARADA.

Tinch un cósí á Prima-dos que 'm va dá una dos-tercera que venía al meu darrera igual que si fos un gos: mes un que 's deya Pasqual veyentla li va agradá y la va du á la total de la que ell es capitá.

J. MORANTE.

MUDANSA.

Sempre faig lo ploricó quan lleigeixo la Passió.
Tot que á Tot lo despullaren y la capa li robaren y ab un tot uns quants soldats se la jugaren plegats.
Vina, lector, fins assí y podrás plorar ab mí.

MUT XERRAYRE.

TRENCA-CLOSCAS.

A DEU RALS MELSAS

Combinar ab aquestas llettras lo titul de un drama catalá.

SUTERO FUROR Y C.ª

ROMBO.

.....
.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—Segona: casa contraria á la salut.—Tercera: un aucell.—Quarta: un peix.—Quinta: utensili de manyá.—Sexta: nom de dona.—Séptima: una vocal

UN BEMOL.

GEROGLÍFICH.

×
R E
.....
LISI
III
SI

A. GIBERT.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans A. M., P. Pelgrim, Un Carbassó, J. Vila Serra, F. San Martí, Tranquil de Reus, D. Sostres A., F. J. Presumit, J. Font, Un Xiquet de Valls, J. Uson, S. Junyer, Olluj Yag, y Un Autonomista: Lo que 'ns envian no fa per casa.

Ciudadans G. Ramentol, R. Castellá, Pepet d' Esplugas, S. Pitarreta, Rosa Xala, Noy Ros, Pau Mataillops, Un Burinol, J. T. Anguila, y J. Staransa: Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadá Camilo Kleks: L' article no pot insertarse: de lo demés publicarém alguna cosa.—D. Tranquil: No va prou bè lo que 'ns envia.—Ll. Salvador: Lo de vosté es fluijet.—S. Nuñez Bey: Aceptals los versos.—Japet de l' Orga: Gracias mil per l' obsequi del retrato.—P. Talladas: Aprofitarém alguns epigramas, bastantas cantarelles y alguna altra cosa.—Los versos, efectivament, son llarchs y l' idea es poch nova.—Pallaringas: en ia primera poesia hi ha algun vers mal acentuat: la segona es aceptable.—Pere Galindayna: Si no fos tan verda ¡qué n' estaria de bé!—Capellá prehistóric: Considerém perillosa la publicació dels seus versos.—J. Abril Virgili: Quédem enterats.—Petrus: Los versos no filan.—Seglmon: Aprofitarém un epigrama y duas cantarelles.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 22.